

29. 5. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Provozovatel e-shopu Rohlík.cz uspěl u NSS: Případ údajného švarcsystému musí soud posoudit znovu!

Rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 16. dubna 2025 ve věci společnosti Velká Pecka s.r.o., provozovatele e-shopu Rohlík.cz, proti Státnímu úřadu inspekce práce je významným příspěvkem do diskuse o hranicích legální spolupráce mezi obchodními společnostmi a fyzickými osobami pracujícími na živnostenský list a nedovoleným výkonem závislé práce mimo základní pracovněprávní vztah, tzv. švarcsystémem. NSS v tomto případě zrušil rozsudek Městského soudu v Praze a vrátil věc k novému projednání, přičemž důrazně upozornil na nutnost důkladného a individuálního posouzení všech okolností a námitek v takto složitých případech.

Pozadí případu

Velká Pecka s.r.o. byla Oblastním inspektorátem práce pro hlavní město Prahu uznána vinnou z umožnění výkonu nelegální práce osmi osobám, které pro ni doručovaly zboží jako kurýři na základě rámcových smluv. Správní orgány dospěly k závěru, že činnost těchto kurýřů naplňuje znaky závislé práce podle zákoníku práce, a tedy že se jedná o tzv. švarcsystém. Za tento přestupek byla společnosti uložena pokuta ve výši 2,5 milionu Kč.

Velká Pecka s.r.o. se bránila verdiktu správních orgánů žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „Městský soud“), leč neúspěšně. Následně proto podala i kasační stížnost k NSS. Ve stížnosti především namítala, že (i) kurýři nebyli povinni vykonávat práci osobně ani soustavně, (ii) mohli využívat subdodavatele a (iii) sami si určovali rozsah a dobu práce. Dále argumentovala, že fakturace odměny nebyla pravidelná. Z těchto důvodů dovozovala, že vztah nebyl vztahem závislé práce, ale samostatného podnikání. V kasační stížnosti také namítala nepřezkoumatelnost rozhodnutí Městského soudu, který se podle ní nedostatečně vypořádal se všemi jejími námitkami.

Klíčové body rozhodnutí NSS

1. Nepřezkoumatelnost rozsudku Městského soudu

NSS dal stěžovatelce za pravdu, když shledal, že se Městský soud dostatečně nevypořádal se všemi námitkami žalobkyně. Soud pouze obecně schválil závěry správních orgánů, aniž by podrobně rozebral, proč považuje jednotlivé argumenty společnosti Velká Pecka s.r.o. za nedůvodné. Na řadu námitek Městský soud reagoval pouze *„obecným aprobováním správnosti postupu žalovaného, aniž by konkrétně zdůvodnil, proč je nebylo lze shledat důvodnými.“* Stěžovatelka na 28 stránkách žaloby obsáhle namítala, proč jsou závěry správních orgánů nesprávné, avšak Městský soud se s těmito námitkami vypořádal na pouhé 4 stránky a na zcela konkrétní otázky odpovídal velmi obecně, aniž by se vypořádal s jádrem argumentace. Takový postup je podle NSS v rozporu s požadavkem na přezkoumatelnost soudního rozhodnutí a právem na spravedlivý proces. Městský soud navíc *„aplikoval povětšinou skutečnosti, které svědčí ve prospěch naplnění jednotlivých znaků závislé práce, aniž by vypořádal skutečnosti, které naplnění znaků závislé práce vyvrací, resp. svědčí spíše o živnostenské (nezávislé) povaze.“* Stěžovatelka přitom přednesla řadu stěžejních argumentů,

včetně judikatury NSS, které mohou naznačovat výkon činností tzv. obojetné povahy. Z těchto důvodů došel NSS k závěru, že „pokud rozhodnutí soudu v odůvodnění nereflktuje námitky a zásadní argumentaci, o kterou se žaloba opírá, má to za následek jeho nepřezkoumatelnost.“

2. Povinnost individuálního posouzení tzv. obojetných činností

NSS zdůraznil, že u činností, které lze vykonávat jak v pracovním poměru, tak jako samostatně výdělečnou činnost (tzv. obojetné činnosti), je třeba vždy individuálně posoudit, „jak moc je osoba vykonávající práci pro jinou osobu na této osobě (ne)závislá, a to z osobního, právního i hospodářského hlediska.“ Typickými znaky závislé práce jsou pak osobní výkon práce, vztah nadřízenosti a podřízenosti, výkon práce jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatel, a na jeho odpovědnost a ekonomická závislost.

NSS poukázal na to, že kurýři měli podle zjištění možnost plánovat si práci včetně přestávek v práci sami, přijímat či odmítat zakázky. Kurýři neměli podle rámcové smlouvy povinnost uzavřít dílčí smlouvu a dílčí zakázky plnili dobrovolně a nepravidelně. Tyto skutečnosti Městský soud dostatečně nevyhodnotil. V souvislosti s osobním výkonem se Městský soud dostatečně nevypořádal ani s námitkami souvisejícími s možností kurýřů sjednat si pro výkon činnosti subdodavatele (což obecně rámcová smlouva připouští), když v tomto případě pouze odkázal na poměrně obsáhlé články rámcové smlouvy.

3. Materiální přístup a význam důkazů

NSS upozornil, že při posuzování švarcsystému je třeba vycházet z materiálního pohledu na skutečný obsah a fungování vztahu, nikoli jen z formálních znaků smluv. Rozhodující je, zda ve skutečnosti šlo o závislou práci, nebo o samostatné podnikání.

Význam rozhodnutí pro praxi

Rozhodnutí NSS neznamená, že by Velká Pecka s.r.o. byla zproštěna odpovědnosti - věc se vrací k novému projednání. NSS však jasně stanovil, že se soudy musí v obdobných případech pečlivě a konkrétně vypořádat se všemi argumenty účastníků řízení a provést individuální posouzení všech okolností. Pouhé obecné odkazy na předchozí rozhodnutí správních orgánů či obecné znaky závislé práce nestačí.

NSS zároveň opětovně potvrdil, že švarcsystém nelze dovozovat toliko na základě existence dílčích znaků závislé práce tím spíše, jsou-li současně přítomny prvky, které naopak svědčí proti závislé práci. Vztah je nezbytné posoudit komplexně dle faktického stavu (jak ve skutečnosti spolupráce funguje) a teprve v souhrnu lze učinit závěr o tom, zda se jde či nejde o závislou práci ve smyslu § 2 zákoníku práce. Stěžejní prvek pro posouzení povahy spolupráce je míra závislosti (osobní, právní a hospodářská) fyzické osoby vůči dané společnosti. Významné pro celkové zhodnocení je přitom i vnímání spolupráce z pohledu dotčené fyzické osoby, která poskytuje své služby společnosti.

Tento rozsudek je důležitým pro budoucí případy, kdy bude zpochybňována hranice mezi závislou prací a podnikáním na živnostenský list. NSS tímto rozhodnutím posiluje ochranu práva na spravedlivý proces a vyžaduje, aby soudy i správní orgány šly do hloubky a věnovaly pozornost všem relevantním skutečnostem.

Závěr

Rozhodnutí NSS v případě Velká Pecka s.r.o. podtrhuje, že hranice mezi závislou prací a podnikáním není vždy zřejmá a že tzv. švarcsystém nelze posuzovat mechanicky. Soudy musí důkladně analyzovat konkrétní podmínky spolupráce a vypořádat se s argumenty obou stran. Pro širokou

veřejnost je tento případ příkladem toho, jak složité může být rozlišit mezi zaměstnaneckým a podnikatelským vztahem, a jak důležitá je pečlivá práce soudů při ochraně práv všech účastníků řízení.

Rozsudek NSS ze dne 16. dubna 2025 sp. zn. 7 Ads 344/2024

Mgr. Roman Lukáč,
advokát, partner

[Chrenek, Toman, Kotrba advokátní kancelář spol. s r.o.](#)

Těšnov 1/1059
110 00 Praha 1

Tel: +420 221 875 402-9
E-mail: kancelar@chtk.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dopady „oduznutí“ nemoci z povolání na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti](#)
- [Ústavní soud k alkoholu na pracovišti ve světle intenzity porušení pracovních povinností pedagogických pracovníků](#)
- [K výpovědní době](#)
- [Organizační důvody jako univerzální způsob pro ukončení pracovního poměru](#)
- [Kritika zaměstnavatele jako obrana důstojnosti: Kdy je reakce na jednání zaměstnavatele přípustná?](#)
- [K výkladu rozhodnutí o organizační změně](#)
- [Rizika využívání algoritmičského managementu na pracovišti](#)
- [Má i dlouhodobě nepřítomný zaměstnanec nárok na zaměstnanecké benefity?](#)
- [Co přinese jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele?](#)
- [K otázce stupně intenzity porušení povinnosti zaměstnance](#)
- [Flexinovela a změny v oblasti jiných důležitých osobních překážek v práci](#)